

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

PEOPLE'S OPINION ON ABBOTS' THE RULING ROLE IN OMYAI SUBDISTRICT,
SAMPHAN DISTRICT, NAKHONPATHOM PROVINCE

พระศุภชัย สุทธิรัตนโน

Phra Supachai Suthiratanon

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Graduate School Mahamakut Buddhsit University

E-mail: phrasupachaisuthi@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 11 สิงหาคม 2563

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 29 สิงหาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 29 สิงหาคม 2563

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาความคิดเห็นของประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อยู่อาศัยในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 393 ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย พบว่า 1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.29 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีรายละเอียดคือ ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.22 ด้านการปกครองบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด อยู่ในระดับเห็นด้วย

อย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.31 ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.35 ด้านการให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.30 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเพศกับ ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรม และศาสนสมบัติ และด้านการให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล ไม่แตกต่างกัน 3. ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญคือ 1) **ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ** วัดยังขาดการประชุมวางแผนที่ดีในการระดมความคิดเห็นเพื่อดำเนินงานบริหารกิจการของวัด จึงควรหาโอกาสในการประชุมวางแผนระดมความคิดเห็นในงานบริหารกิจการของวัดให้มากขึ้น 2) **ด้านการปกครองบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด** พระภิกษุสามเณรและผู้ที่ยึดอยู่ในวัดยังไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่งที่ประกาศใช้ในวัด จึงควรประชาสัมพันธ์ กฎ ระเบียบ คำสั่งข้อปฏิบัติให้มีความชัดเจน และติดป้ายประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร 3) **ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์** การจัดให้มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมบรรพชิตและคฤหัสถ์ได้ศึกษาเล่าเรียน ทั้งแผนกบาลีและแผนกธรรม (รวมถึงธรรมศึกษาด้วย) หรือเฉพาะแผนกใดแผนกหนึ่ง ซึ่งยึดแบบแผนตามจารีตประเพณีโดยปฏิบัติสืบมาโดยตรง ได้แก่การจัดสำนักศาสนศึกษาแผนกบาลีและแผนกธรรม หรือการให้พระภิกษุสามเณรไปเรียนที่วัดใกล้เคียงซึ่งมีสำนักศาสนศึกษาดังกล่าวและการอบรมสั่งสอนพระธรรมวินัย จึงควรจัดให้มีการอบรมสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตตามวิธีที่กำหนดในคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่องให้ภิกษุสามเณรเรียนพระธรรมวินัย พ.ศ. 2528 และการจัดให้มีการอบรมสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ในรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงการฝึกอบรมระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระธรรมวินัย และปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์ เช่น การทำกิจวัตรประจำวัน การฝึกซ้อมสวดมนต์ ฝึกซ้อมสังฆกรรมและวิธีการทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนฝึกอบรมการปฏิบัติศาสนกิจของคฤหัสถ์ เช่น การทำวัตรสวดมนต์ประจำวันพระ การสมาทานอุโบสถศีล และปฏิบัติศาสนพิธีอื่น ๆ และ 4) **ด้านการให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล** ประชาชนยังนำอบายมุขเช่น สุรา และการพนันเข้ามาในงานบำเพ็ญกุศลยังมีให้เห็นในบางงาน จึงควรหาวิธีการและประสานงานกับผู้นำท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

คำสำคัญ: เจ้าอาวาส, คิดเห็น, บรรพชิตและคฤหัสถ์

ABSTRACT

The objectives of this thesis (independent study) were as follows: 1) to study People's Opinion On Administrative Role Of Abbots In Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province 2) To compare People's Opinion On Administrative Role Of Abbots In Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province, classified to different

genders, age, levels of education, occupation and income per a month 3) to study the suggestions and solution concerning People's Opinion On Administrative Role Of Abbots In Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province. Research instruments were questionnaires. The sample was 393 of the people living in Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province, sized by Taro Yamane's formula and then used Accidental Sampling on collected data. The used statistics were descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics including T-test and One-Way ANOVA test. If differentiation was found, it was tested in a pair by mean of Scheffe and analyzed by computing.

The results of research were found as follows :- 1) The people had Opinion on Administrative Role of Abbots in Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province, in the whole view of 4 aspects of the highest level of average 4.29. Having been considered each aspect starting from the highest level to the lowest level: (1) the aspect of working for study Dharma and discipline of monks and householders was at the highest level of average 4.35 (2) the aspect of government of the monks and householders staying in the temples was at the highest level of average 4.31 (3) the aspect of the providing facility for doing merit was at the highest level of average 4.30 (4) the aspect of the maintaining the temple and monastery property was at the highest level of average 4.22 respectively. 2) The results of the hypothesis test were found that the people with different genders, age, levels of education and occupation had difference of Opinion on Administrative Role of Abbots in Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province, in the whole view of 4 aspects in the statistic significant average 0.05. But the people with different income per a month had no difference Opinion on Administrative Role of Abbots in Omyai Sub-District, Samphran District, Nakhonpathom Province, in the whole view of 4 aspects. 3) The people had suggested some problems and solution : 1) the aspect of the maintaining the temple and monastery property; environment of the temples were not beautiful and sylvan. Therefore, it should be a planning meeting for the management to the views of the temples (2) the aspect of government of the monks and householder staying in the temples; Regulations promulgated in the temples had the lack of appropriate, they were difficult to follow. It should have meetings at least once a month to understand the rules. Regulations, orders must be clear and can be followed (3) the aspect of working for study Dharma and discipline of monks and householder; there was not study of Dharma and discipline in some temples, the monks and householders studied both Pali and Dharma

sections . Therefore, should promote teaching and learning Dharma for the monks and householders in the temples (4) the aspect of the providing facility for doing merit; sometimes people drank liquor in merit party and they also played gamble in the temples. Therefore, should be established an agency or office and provide any deterrence and solve the problem seriously.

Keywords: Abbots, Opinion, monks and householder

1. บทนำ

เจ้าอาวาสเป็นผู้มีความสำคัญต่อความเสื่อมความเจริญของคณะสงฆ์และพระพุทธศาสนา แม้ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส ก็มีฐานะอย่างเดียวกับเจ้าอาวาส เพราะความสำคัญดังกล่าว จึงบัญญัติหน้าที่และอำนาจเจ้าอาวาสไว้โดยชัดเจนในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์มาตรา 37 ได้กำหนดให้เจ้าอาวาสมีหน้าที่ บำรุงรักษาวัด รวมถึงศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี เรียกร้อยสวयงาม ปกครองดูแลให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อยู่ หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้น ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคมเป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีความต้องการศึกษาในพระพุทธศาสนา ให้ความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนตามสมควรในการบำเพ็ญกุศลตามประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนในมาตรา 38 ได้กำหนดให้เจ้าอาวาสมีอำนาจ ในการห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ ซึ่งมีได้รับอนุญาตของเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่อาศัยในวัด หรือสั่งให้บรรพชิตหรือคฤหัสถ์ ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาสออกไปเสียจากวัด หรือใช้อำนาจสั่งให้บรรพชิตหรือคฤหัสถ์ ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในวัด ทำงานภายในวัด หรือให้ทำทัณฑ์บนหรือให้ขอขมาโทษ ในเมื่อบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ในวัดนั้น ประพฤติผิดคำสั่งเจ้าอาวาสซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม

วัดที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีจำนวนมากถึง 4 วัดและวัดเป็นสถานที่ที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด และที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น วัดยังเป็นสถาบันหลักในการปกครอง และการดำเนินกิจการคณะสงฆ์ตามหลักพระธรรมและวินัย บนพื้นฐานของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎมหาเถรสมาคมโดยมีเจ้าอาวาสมีบทบาทในการปกครองดูแลวัดและผู้ที่อาศัยประโยชน์จากวัด และทำการปกครองพระลูกวัดให้อยู่ในกฎระเบียบของวัดที่อาศัย ซึ่งในเขตตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน ชุมชนขนาดใหญ่ตั้งอยู่รอบ ๆ โดยประชาชนได้เข้ามาใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นการนำบุตรหลานเข้ามาอุปสมบทเพื่อศึกษาหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา และอยู่จำพรรษาในวัดนั้น ๆ นอกจากนั้นแล้วประชาชนยังได้เข้ามาขอใช้สถานที่ในการจัดงานต่าง ๆ เช่นงานบวช งานศพ และงานมหรสพ งานประจำปีของวัด เป็นต้น เมื่อมีการจัดงานขึ้นย่อมมีการนำสุราเข้ามาดื่มภายในวัด และมีการเล่นการพนันในวัด บางครั้งก็มีการแอบเข้ามามั่วสุมเพื่อเสพยาของกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด เมื่อมีประชาชนมาใช้สถานที่วัดปีนจำนวนมาก จึงทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ขึ้นภายในวัด จึงทำให้วัดเกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการในด้านการปกครอง

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมุ่งที่จะ

ศึกษาเรื่องบทบาทด้านการปกครอง เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการเพิ่มศักยภาพในการปกครองตามบทบาทและหน้าที่ของเจ้าอาวาสเพื่อให้พระภิกษุที่อยู่ภายในวัดปฏิบัติตามระเบียบพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด เพื่อที่จะได้ให้เจ้าอาวาสใช้บทบาทและหน้าที่ในการปกครองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นเป็นการสร้างความคล่องตัวในการดูแลและรักษาศาสนสถานและศาสนวัตถุให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งจะเป็นการช่วยอนุรักษ์พระพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไปโดยไม่เกิดความเสื่อมเสีย เพราะศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในสังคม และผลการศึกษาเรื่องนี้พระสงฆ์ฆาติการในพื้นที่อื่น ๆ สามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ต่อไปในอนาคต

ดังนั้น ด้วยสภาพการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อที่จะได้นำการวิจัยนี้เสนอแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการจัดการปกครองของเจ้าอาวาส ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส

3. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 21,588 คน

2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ 2) ด้านการปกครองบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด 3) ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ และ 4) ด้านการให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล

3. **ขอบเขตด้านพื้นที่** ได้แก่ประชาชน ในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 393 คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 20 ข้อ โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ จำนวน 5 ข้อ
- 2) ด้านการปกครองบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด จำนวน 5 ข้อ
- 3) ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวน 5 ข้อ
- 4) ด้านการให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล จำนวน 5 ข้อ

5 มีค่าเท่ากับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 มีค่าเท่ากับ เห็นด้วย

3 มีค่าเท่ากับ ไม่แน่ใจ

2 มีค่าเท่ากับ ไม่เห็นด้วย

1 มีค่าเท่ากับ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

6. ผลการวิจัย

1) การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ มากที่สุดคือ ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมาคือ ด้านการปกครองบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และน้อยที่สุดคือ ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

2) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ว่า ประชาชน ในตำบล อ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลอ้อมใหญ่ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครอง ของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ ด้านการปกครองบรรพชิต และคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ ด้านการให้ ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่ อาศัยอยู่ในตำบลอ้อมใหญ่ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาส ในตำบลอ้อมใหญ่โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการ ปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ ด้านการปกครอง บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ ด้าน การให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีดังนี้

1) ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ พบว่า ประชาชนได้เสนอปัญหาและแนว ทางแก้ไขปัญหากับบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ควรหาโอกาสในการประชุมวางแผนระดมความคิดเห็นในงานบริหารกิจการ ของวัดให้มากขึ้น และควรหาวิธีติดต่อประสานงานในเรื่องที่จำเป็นกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อความรวดเร็วและ ทันทีทันที่

2) ด้านการปกครองบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัด พบว่า ประชาชน ได้เสนอปัญหาและแนว ทางแก้ไขปัญหากับบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ควรประชาสัมพันธ์ กฎ ระเบียบ คำสั่งข้อปฏิบัติให้มีความชัดเจน และติดป้าย ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร และควรให้การยกย่องชมเชยมอบรางวัลอย่างเป็นรูปแบบที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บรรพชิตและคฤหัสถ์

3) ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ พบว่า ประชาชน ได้เสนอ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหากับบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสาม พราน จังหวัดนครปฐม เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ การจัดให้มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม บรรพชิตและ คฤหัสถ์ได้ศึกษาเล่าเรียน ทั้งแผนกบาลีและแผนกธรรม (รวมถึงธรรมศึกษาด้วย)หรือเฉพาะแผนกใดแผนกหนึ่ง ซึ่งยึดแบบแผนตามจารีตประเพณีโดยปฏิบัติสืบมาโดยตรงได้แก่การจัดสำนักศาสนศึกษาแผนกบาลีและแผนก ธรรม หรือการให้พระภิกษุสามเณรไปเรียนที่วัดใกล้เคียงซึ่งมีสำนักศาสนศึกษาดังกล่าวการจัดให้มีการอบรมสั่ง สอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตตามวิธีที่กำหนดในคำสั่งมหาเถรสมาคมเรื่องให้ภิกษุสามเณรเรียนพระธรรม

วินัย พ.ศ. 2528 และการจัดให้มีการอบรมสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ในรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงการฝึกอบรมระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระธรรมวินัย

4) ด้านการให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล พบว่า ประชาชน ได้เสนอปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ควรหาวิธีการและประสานงานกับผู้นำท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาอย่างจริงจัง และควรแต่งตั้งผู้ดูแลรับผิดชอบตั้งผู้รับผิดชอบดูแลทำความสะอาดศาลาให้เรียบร้อยเหมาะสมมากขึ้น

7. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของเจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจาก เจ้าอาวาสในตำบลอ้อมใหญ่มีหลักในการปฏิบัติงานที่ดี มีวิธีคิดที่สร้างสรรค์และสามารถดำเนินกิจการต่างๆ ภายในวัดได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้กิจการต่าง ๆ ภายในวัดประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งสร้างความเลื่อมใสและศรัทธาให้แก่พุทธศาสนิกชนได้เป็นอย่างดี อันเป็นหลักประกันถึงความยั่งยืนของพระพุทธศาสนาสืบไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยคิดของ **พระครูสังฆรักษ์พศิวิร์ ธีรปญโญ** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีพระสังฆาธิการจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัย พบว่า บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยและสอดคล้องกับแนวคิดของ **ไพรัช เจียมบรรจง** ได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า “บทบาท” หมายถึง การปฏิบัติตามตำแหน่ง ในแง่จิตวิทยาบทบาท คือการแสดงออกหรือการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล และในแง่จิตวิทยาสังคม บทบาท คือการแสดงออกหรือการปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้น ๆ ของบุคคลในสังคม

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเป็นธุระในการศึกษาธรรมและวินัยแก่ บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าอาวาสมีความเอาใจใส่ต่อพระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด ส่งเสริมให้พระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัดได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนทั้งในแผนกธรรมและบาลี ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาในแผนกสามัญ เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัดได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ซึ่งจะช่วยให้พระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเพียบพร้อมไปด้วยความรู้ความสามารถและสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูใบฎีกาอภิชาติ ธมฺมสุทฺโธ (พรสุทธิชัยพงศ์)** ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานของเจ้าอาวาสในจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานของเจ้าอาวาสในจังหวัดนนทบุรี พบว่าพระภิกษุและสามเณร มีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเจ้าอาวาสในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระภิกษุและสามเณรมีทัศนคติต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเจ้าอาวาสในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา อบรมและสั่งสอนเท่ากับ 3.95 ด้านการบำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติ

เท่ากับ 3.78 และสอดคล้องกับแนวคิดของ พันโทประสาน ทองภักดี กล่าวว่า การจัดตั้งสถาบันค้นคว้าวิธีการเผยแผ่อย่างจริงจัง ความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในปัจจุบันนี้ เพราะจะสังเกตได้ว่าในปัจจุบันนี้ที่การเผยแผ่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะรูปแบบและวิธีการเผยแผ่นั้น ยังใช้รูปแบบเดิมเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีการประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพของบุคคลและสังคม รวมทั้งการที่ไม่สามารถนำเทคโนโลยีประยุกต์ใช้ได้

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบำรุงรักษาวัดจัดกิจกรรมและศาสนสมบัติ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากการซ่อมแซม ปรับปรุงหรือตกแต่งต่อเติม วิหารโบสถ์ อาคารสถานที่ หรือการวางแบบแปลนและแผนผังภายในวัดเพื่อปรับทัศนียภาพภายในวัดให้สวยงาม และพัฒนาไปได้ด้วยดี นั้นจะมีการจัดการด้านรายรับและรายจ่ายภายในวัด และการเป็นตัวแทนของวัดในเรื่องต่างๆ เป็นหน้าที่เจ้าอาวาสที่จะต้องดูแลรักษาและปฏิบัติเพื่อให้งานด้านการบำรุงรักษาวัด จัดกิจกรรมและศาสนสมบัติของวัดดำเนินการไปได้ด้วยดีจึงต้องมีการดำเนินการที่รอบคอบ จึงมีความล่าช้าบ้าง ส่งผลให้ความคิดเห็นด้านนี้ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ พระพรตนิย จิตตสวโร (เมธีรานันท์) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อบทบาทด้านการปกครองของพระสังฆาธิการ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาวัด จัดกิจกรรมและศาสนสมบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.36 และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาติชาย โทณสินธิติ ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมิน (Evaluation) สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม (Circumstances) ต่าง ๆ หรือเป็นการแสดงออกถึงการลงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งในข้อเท็จจริง

บรรณานุกรม

1) พระไตรปิฎกภาษาไทย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ 5,

20. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

2) หนังสือทั่วไป

พระราชวิสุทธิภักทธาดา. (2547). พระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายเถรสมาคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชุตินา ชัยมุสิก. (2550). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาอาชญากรรม.

หลักสูตรผู้กำกับฯ รุ่นที่ 57. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

วิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์. (2550). การแก้ไขปัญหาเยาวชนกระทำผิดด้วยการประชุมกลุ่มครอบครัว.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพัตรา สุภาพ. (2515). ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สุริยาสาน.

3) บทความจากเว็บไซต์

กระทรวงมหาดไทย. (2542). ประกาศเรื่องจัดตั้งสุขาภิบาลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ราชกิจจานุเบกษา 98 (ฉบับที่ 90 ง) : 1728-1730. 9 มิถุนายน 2542.

<<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2524/D/090/1728.PDF>> (10 November 2011)

4) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานวิจัย

เรืองศักดิ์ บุญโนนแต่. (2538). ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการปลูกมะเขือเทศลูกผสม
เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์แบบตลาดข้อตกลงจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.